

Örkény István Színház

Az ajtó - Szeredás Emerenc emlékkoncert

Ráhangelő foglalkozás

Tanár: Császár Eszter

Évfolyam: 11-12.

Amit a csoportról tudni kell: 17-18 évesek, jól ismerik egymást és a tanárt, max. 30 főnek de lehetőleg kevesebbnek, mondjuk fél csoportban

Óra hossza: 45 perc

Az óra témája: az Örkény Színház Az ajtó - Szeredás Emerenc emlékkoncert című előadásának ráhangelő foglalkozása

Pedagógiai cél a gyakorlatsorral: Hogy a csoport tagjai megismerkedjenek az előadás látványvilágával, formanyelvével és fő szimbólumaival, így tudatosabban tudják majd befogadni.

Körülmények: átlagos osztályterem félretolt padokkal

Szükséges eszközök: projektor, számítógép, nagy lap (A3-as), vastag filcek minden színben, sokféle jelmez és kellék, annyi A4-es lap, ahányan vannak a csoportban, matricák, ceruzák, egyéb kézműves cuccok, ami akad

Az óra elején a tanár elmondja, hogy Szabó Magda Az ajtó című regényének színpadi feldolgozását fogjuk látni, erre egy kis közös játékkal hangolódunk rá. Az előadás elég más világba helyezi a történetet, mint ahogy azt a regényben megismerhettük, ezért aki esetleg olvasta, próbáljon meg elvonatkoztatni az olvasmányélményeitől, és külön alkotásként tekinteni az előadásra.

1. Megismerkedés az előadás látványvilágával — 13 perc

A foglalkozás úgy kezdődik, hogy a terem falain körbe az előadásról készült fotók vannak kiállításszerűen kirakva, és a csoport körbejárva megnézegeti ezeket.

Ez után a terem közepén körbeülünk, és az alábbi kérdések mentén beszélgetünk a látottakról:

1. Díszletek:

- Mik jelennek meg a színpadon és hol?
- Mi jut eszetekbe ezekről a tárgyokról, építményekről? Vajon miért pont így helyezkednek el a térben?
- Milyen hangulatot sugároznak felétek ezek a díszletelemek? Milyen világot képzeltek hozzá?
- Mi jut eszetekbe a formákról és az anyagokról? Milyen hasonlóságok, különbségek vannak köztük?
- Figyeljétek meg mi zárt, mi nyitott a térben! Ezekből milyen következtetést vonhatunk le?
- Miket szimbolizálhatnak ezek a díszletek?

2. Jelmezek:

- Milyen színek és milyen formák jelennek meg a jelmezekben?
- Milyen hangulatot sugároznak? Mi jut eszetekbe róluk?
- Mit árulnak el a jelmezek a karakterekről? (Elsősorban Magdáról és Emerencről.)
- Milyen összefüggést láttok a díszletek és a jelmezek között?

3. Fények:

- Mit adnak hozzá a fények az összképhez, hangulathoz?

A beszélgetés közben a tanár egy nagy lapon jegyzeteket készít a beszélgetésben elhangzottakról, kulcsszavakat ír le jól látható módon, és a csoport által kiemelt összefüggéseket is jelöli. A beszélgetés végén talán érdemes pár mondatban megfogalmazni a főbb észrevételeket, összefüggéseket, amikre majd az előadás alatt is felfigyelhetnek.

2. Emlékkoncert – 15 perc

Megnézzük közösen az előadás előzetesét.

(Itt egy kicsit megelevenednek előttük a díszletek, jelmezek és kapnak egy bepillantást a darab zenei világába is.) A tanár felhívja rá a figyelmet, hogy láthatják, hogy az előadás teljes címe Az ajtó - Szeredás Emerenc emlékkoncert.

Megyünk egy gyors asszociációs kört! Kinek mi jut eszébe arról, hogy emlékkoncert? — Összegzésül annyit elmondunk, hogy olyan embereknek szoktunk csinálni emlékkoncertet, akit tisztelünk és szeretünk, és lehet, hogy már nem él vagy nem dolgozik, de szeretettel emlékszünk a munkásságára, személyére.

4-5 fős csoportokra osztjuk az osztályt és minden csoport feladata, hogy csináljanak egy emlékkoncertet egy általuk tisztelt embernek.

1. Először rendezzék be a koncert színpadképét, építsenek díszletelemeket és helyezzenek be hangszereket! (Ez lehet bármi!)
2. Majd készítsenek maguknak jelmezt és álljanak be zenekari tagoknak/táncosoknak/bárkinek aki megjelenhet a színpadon!
3. Végezetül próbálják meg — akár a rendelkezésükre álló eszközök segítségével — az emlékkoncert hangulatát zenében/hangeffektekben is megmutatni!

(Kell hogy legyen a teremben sokféle jelmez és kellék, melyeket fel tudnak használni a csoportok!)

Kb 8, max 10 perc felkészülési idő után sorjában végigmegyünk a csoportokon és megnézzük egymás alkotását! A jeleneteket követően mielőtt még az adott csoport elmondaná, hogy kinek csináltak emlékkoncertet, a többiek megpróbálhatják kitalálni.

3. Az én ajtó — 10 perc alkotás, 5 perc beszélgetés

A tanár elmondja, hogy az ajtó, mint fontos szimbólum jelenik meg a történetben, (nem véletlenül ez a címe), így most mindenki csinál magának egy saját ajtót. Ennek az lesz a módja, hogy kap mindenki egy félbehajtott A4-es lapot, és a félbehajtott lap külső oldala lesz az ő ajtójuk, melyet olyanná csinálnak, amilyenné szeretnék. Ehhez írhatnak és rajzolhatnak is bármit, és kapnak mindenféle kézműves eszközöket filcektől kezdve matricákon át bármit, amiket szabadon felhasználhatnak. A feladat második része pedig, hogy a félbehajtott lap belső oldalára olyan dolgokat írjanak, rajzoljanak fel, amik emögött az ajtó mögött vannak. Ezeket nem kell majd megosztani, ezt csak maguknak csinálják. Fontos lehet megemlíteni, hogy ez egy olyan ajtó,

ami csak az övék, és csak az léphet be rajta, akit ők beengednek, de ha nem akarnak senkit beengedni, az is rendben van.

Ezek után körbeülünk, és aki szeretné, megmutathatja az alkotását (pár emberre lesz idő). Ha valaki azt is megmutatja, hogy mit írt/rajzolt az ajtaja mögé, az is szuper, de nem muszáj senkinek. A beszélgetés tovább folytatódik az alábbi kérdések mentén:

Milyen érzés volt készíteni az ajtóitokat?

Milyen típusú dolgokat rajzoltatok/írtatok az ajtóitokra?

Milyen típusú dolgok kerülhettek az ajtók mögé?

Vajon miért mögé kerültek ezek a dolgok és nem az ajtóra? Kit engednétek az ajtó mögé? / Mi kéne ahhoz, hogy bárkit is az ajtótok mögé engedjete?

Mit jelent számotokra az ajtó külseje és az ajtó mögötti rész?

4. Reflexió – 2 perc

Végezetül a tanár felteszi a kérdést: Mi maradt meg legjobban ebből a 45 percből, mit viszel magaddal? — Mindenki mondjon egy szót!